

Neubauer Ignác Anyja És Leendő Második Férje, Fixler Gedale

Anyám, Neubauer Adolfné, született Preisz Fáni látható a képen, mostohaapámmal, Fixler Gedalével nem sokkal az esküvőjük előtt. Ungváron készült a kép, 1946-ban. A háború után anyám még viszonylag fiatal asszony volt. Minden idejét, minden szeretetét a húgomra és rám fordította. Tudtuk, hogy jobb volna neki, ha találkozna egy tisztességes emberrel, és férjhez menne. Egyik barátnője bemutatta neki egy távoli rokonát, egy Gedale Fixler nevű kárpátaljai zsidót. Anyámmal egykorú volt, 1900-ban született. A második világháborúban munkaszolgálatos volt, a háború után visszatért Kárpátaljára, abban bízva, hogy lesznek túlélők a családjából. Nem voltak. Valamennyien Auschwitzban pusztultak el. Gedale kereskedelmi akadémiát végzett Munkácson. A szovjethatalom idején a kereskedelembe kezdett dolgozni. Nagyon tetszett neki az anyám, és anyám sem volt közömbös iránta. 1947-ben házasodtak össze. A mostohaapámnak volt saját lakása Ungváron, anyám odaköltözött hozzá. Gedale dolgozott, anyám a háztartást vezette. Gedale hívó ember volt, becsületes, rendes ember. Megszerettük, és ő is úgy viszonyult a húgomhoz és hozzám, mintha a saját gyermekei lennénk. Sábátkor és más ünnepeken a húgommal együtt hozzájuk jártunk, de gyakran beugrottunk csak úgy, minden ok nélkül is. Láttuk, hogy ezzel mekkora örömet okozunk nekik. A húgommal otthon nem tartottuk meg az ünnepeket, anyánkkal és a mostohaapánkkal ünnepeltünk. Annak ellenére, hogy a szovjethatalom igen erőteljesen harcolt a vallás ellen, anyám és vele együtt mi is változatlanul tiszteletben tartottuk a zsidó hagyományokat. Zsinagógába ugyan nem jártam, emiatt ugyanis komoly kellemetlenségeim lettek volna a munkahelyemen. Anyám viszont, ahogyan megszokta, sábátkor és más zsidó ünnepeken eljárt a zsinagógába. Sábát estéjén, ahogyan kell, anyám meggyújtotta a gyertyákat, és ünnepi vacsorát készített. Szombatonként dolgoznom kellett. Anyám viszont igyekezett szabaddá tenni magát ezen a napon. Az ünnepeket is megtartottuk, ahogyan kell. Pészahkor mindig volt nálunk macesz. Eleinte anyám maga sütötte, később aztán a Budapestről érkező szállítmányból lehetett vásárolni. Az ünnepi menüben mindig szerepelt a tyúkhúsleves maceszgombóccal, a töltött hal, a felfújt és a maceszlisztből készült strudel. Persze kóser termékekről szó sem lehetett, ilyesmit sehol nem

lehetett beszerezni. Anyám ennek ellenére betartotta a kószerság szabályait. Nem keverte a húsos és tejes ételeket, disznóhúst nem evett, minket is eltiltott a kolbásztól. 1970-ben a családtagjaim úgy döntöttek, kivándorolnak. Elsőként anyám és a mostohaapám hagyta el az országot. Akkoriban már mindketten nyugdíjasok voltak. Anyám súlyos beteg volt. Az orvosok megpróbálták lebeszélni, azt mondták, hogy a még az utazást sem bírja ki, meg hogy az izraeli klíma sem neki való. De anyámat nem lehetett eltántorítani, és még hét évig élt Izraelben, a jó orvosságoknak és a gondos, fölkészült orvosoknak köszönhetően. Bnei-Brakban éltek. Anyám végül 1977-ben hunyt el. Halála után a férje, Gedale nem nősült meg újra. Bnei-Brakban élte le az életét, ott is halt meg, 1988-ban.